

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3324/2023
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступа Милан Јанићијевић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1577/23 од 21.04.2023. године, у седници већа одржаној 26.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда Београду Гж1 1577/23 од 21.04.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2105/22 од 15.12.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе, као у поднеску пуномоћника тужиоца од 05.05.2021. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог, ради обављања послова ..., почев од 01.02.2016. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 138.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1577/23 од 21.04.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2105/22 од 15.12.2022. године у ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време код туженог, ради обављања послова ..., почев од 01.02.2016. године. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2105/22 од 15.12.2022. године у ставу трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да га тужени врати на рад. Ставом трећим изреке, преиначено је

решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Првог основног суда у Београду ПП 2105/22 од 15.12.2022. године и одбијен као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати трошкове парничног поступка у износу од 138.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног поступка. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23- други закон) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова са туженим у периоду од 01.02.2016. године до 31.03.2021. године обављао послове ... у Техничком центру Београд, Одсеку за техничке услуге Београд, Сектору за одржавање ЕЕО и ММ, Служби за одржавање опреме и возила, без обзира што је тужени наведеним уговорима мењао називе и опис послова. На наведеним пословима, који су били систематизовани Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог, тужилац је радио без прекида. Тужиоцу је радни однос престао на основу Одлуке о отказу уговора о раду о обављању привремених и повремених послова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев оценивши да је тужилац у утуженом периоду обављао послове за којима је постојала стална потреба, због чега су уговори о обављању привремених и повремених послова закључени противно одредби члана 197. Закона о раду, према којој наведени уговор не може трајати дуже од 120 дана у календарској години. Како је тужилац све време обављао истоврсне послове, односно фактички је непрекидно обављао послове свог радног места – ..., то није постојао основ за закључење таквих уговора, па су, по оцени првостепеног суда, сагласно члану 32. став 2. Закона о раду, испуњени услови за заснивање радног односа на неодређено време почев од 01.02.2016. године. Као последицу преображаја радног односа, првостепени суд је обавезао туженог да тужиоца врати на рад.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да нема места примени одредбе члана 37. Закона о раду, јер је иста у супротности са одредбама Закона о буџетском систему (члан 27е), који се, као *lex specialis* у односу на Закон о раду, има применити у конкретном случају.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 32. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14), прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад, у писаном облику. Према ставу 2. те одредбе, ако послодавац са запосленим не закључи Уговор о раду у складу са ставом 1. тог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

Тужени је јавно предузеће, које по члану 2. став 1. тачка 5. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“, број 54/09 са каснијим изменама и допунама), спада у кориснике јавних средстава, због чега се у односу на њега

примењују и одредбе тог закона. Законом о изменама и допунама тог закона („Службени гласник Републике Србије“, број 108/13) у члану 27е. додат је став 34.. којим је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, изузев уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Одредба члана 27е. став 34. наведеног закона новелирана је више пута тако да је забрана корисника јавних средстава да заснивају радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места постојала све до 31.12.2020. године.

Одредбом члана 105. Закона о буџетском систему, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона. Из наведене одредбе произлази да се одредбе Закона о буџетском систему, којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места код корисника јавних средстава, у односу на одредбе Закона о раду налазе у односу посебног према општем закону и да се зато примењује правило да одредбе посебног закона дерогирају одредбе општег закона.

Следствено изложеном, у време када је започело радно ангажовање тужиоца по уговору о привременим и повременим пословима од 01.02.2016. године одредбе посебног Закона о буџетском систему забрањивале су туженом да заснује радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, због чега је искључена могућност примене и одредбе члана 32. став 2. Закона о раду, о правној фикцији заснивања радног односа на неодређено време у случају када између запосленог и послодавца није закључен писани уговор о раду пре ступања запосленог на рад. Поред тога, нема услова за примену изузетка предвиђеног ставом 35. наведене одредбе Закона о буџетском систему, јер не постоји сагласност надлежног тела Владе за заснивање радног односа за заснивање радног односа.

По оцени Врховног суда не може се прихватити становиште изнето у ревизији да је, имајући у виду да је забрана запошљавања постојала до 31.12.2020. године, првостепена одлука требало да буде преиначена само у погледу датума заснивања радног односа – од 01.01.2021. године. Ово са разлога што је у новелама Закона о буџетском систему, објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 149/20, унета одредба члана 27к, која се примењује се од 01.01.2021. године и регулише ограничење запошљавања код корисника јавних средстава. Наведена одредба не може се применити у овом спору, у којем тужилац тражи утврђење да је засновао радни однос на неодређено време од 01.02.2016. године, даном ступања на рад код туженог. У парничном поступку суд одлучује у границама захтева који су постављени у поступку (члан 3. став 1. ЗПП), а у време када је тужбеним захтевом тражено утврђење да је радни однос заснован важила је забрана запошљавања прописана чланом 27е. став 34. Закона о буџетском систему, док се одредба о ограничењу запошљавања из члана 27к. тог закона не може ретроактивно применити.

Како није основан тужбени захтев тужиоца да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време, последично је неоснован и захтев за враћање на рад.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као ставу један изреке.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић